

NOTAT

18. januar 2012

J.nr.

Ref. PB/

Billiggørelse af energiselskabernes besparelsesindsats

Der er stor usikkerhed om energiselskabernes fremtidige omkostninger i forbindelse med opnåelse af de kommende energispareforpligtelser. I 2010 udgjorde selskabernes gennemsnitlige omkostninger ca. 37 øre per sparet kWh¹. Usikkerheden om de fremtidige omkostninger knytter sig bl.a. til

- *Forøgelsen af selskabernes forpligtelser frem mod 2020.* Det kan bl.a. betyde en vis forcing af indsatsen og må forventes alt andet lige at betyde stigende omkostninger per sparet kWh.
- *Omkostningerne kan stige i takt med at de billigste besparelser realiseres.* Det må forventes, at selskaberne først går efter de besparelser, som er billigst og lettest at realisere. Det taler for, at de gennemsnitlige omkostninger alt andet lige vil stige fremover.
- *Effektivisering af energiselskabernes indsats* som kan bidrage til at reducere omkostningerne. Mulighederne for at effektivisere indsatsen uddybes nedenfor.
- *Samspil med andre initiativer.* I det omfang det kan undgås at skabe overlap og i stedet en synergieffekt mellem energiselskabernes indsats og andre energispareaktiviteter opnås, vil det medvirke til at reducere selskabernes omkostninger. Der kan evt. være tale om, at energiselskaberne kan supplere andre initiativer, dvs. at de i et vist omfang kan medregne realisering af besparelser, som også understøttes af andre initiativer, under forudsætning af at de har medvirket til realisering af disse. Stigende energipriser og øget energibevidsthed hos virksomheder og husholdninger, f.eks. som følge af andre initiativer, kan betyde, at det bliver lettere og billigere for energiselskaberne at opnå besparelserne. I det omfang prisstigninger skyldes nye afgifter mv. skal man dog være opmærksom på, at effekten af afgiften opgøres særskilt.
- *Øget styring af energiselskabernes indsats kan betyde øgede omkostninger.* Energiselskaberne har inden for de nuværende rammer frihed til at finde besparelserne, der hvor de kan

¹ Forpligtelserne gælder for energibesparelser det første år efter realiseringen, og omkostningerne måles i forhold hertil. Energibesparelsens levetid skønnes at variere mellem 5 og 30 år. Hvis der regnes med en gennemsnitlig levetid på 10 år svarer omkostninger til ca. 4 øre per sparet kWh over levetiden. I 2010 udgjorde elnet-selskabernes og naturgasdistributionsselskabernes omkostninger ca. 42 øre/kWh. Fjernvarmeselskabernes omkostninger er opgjort til knap 30 øre/kWh, men dette tal skal tages med betydeligt forbehold. Olieselskabernes omkostninger var godt 33 øre/kWh.

opnås billigst. Erfaringerne viser, at selskaberne i dag generelt kan opnå besparelserne billigst i store procesvirksomheder. De indrapporterede data for 2010 viser, at selskaberne samlet set opnåede ca. 60 pct. af besparelserne i virksomhedernes energiforbrug til forskellige processer mv. Hvis der fremover direkte eller indirekte tages skridt til at målrette en større del af besparelserne til energirenovering af eksisterende bygninger er det vurderingen, at det kan betyde øgede omkostninger for energiselskaberne og det kan samtidig øge provenutabet. Fordeling af besparelserne mellem bygninger (opvarmning) og virksomheder kan være væsentlig i forbindelse med vurderingen af prisen for indsatsen.

- *En øget markedsgørelse af indsatsen.* Det vil betyde en billigørelse bl.a. gennem mere konkurrence, stordriftsfordele og øget fokus på realiseringen af de samfundsøkonomisk billigste besparelser. Selv om en øget markedsgørelse betyder en effektivisering af indsatsen kan det dog betyde, at energiselskabernes omkostninger øges, idet en stigende del af de realiserede energibesparelser vil blive afregnet til den marginale pris (dvs. omkostningen for den sidste besparelse, som er nødvendig for at nå målet).

Energistyrelsen har i det hidtidige arbejde på baggrund af disse betydelige usikkerheder anført, at den hidtidige indsats (de første 6,1 PJ per år) fremover skønnes at koste **40 øre/kWh**, og at forøgelsen af forpligtelserne med 100 pct. vil koste **50-55 øre/kWh** afhængig af den konkrete profil for indfasning.

Model for styring af energiselskabernes fremtidige omkostninger

Energiselskaberne er allerede i dag en meget central aktør, og med en yderligere forøgelse af deres forpligtelser bliver dette forstærket. Det er derfor afgørende, at energiselskabernes indsats for at opnå de pålagte besparelser er så effektiv som mulig, dvs. at besparelser inden for de fastsatte regler og rammer opnås til de lavest mulige omkostninger. For at sikre dette kan der tages/videreføres en række initiativer:

1. Der gennemføres med mellemrum uafhængige evalueringer af indsatsen. Der er i efteråret 2011 igangsat en uafhængig evaluering, som afsluttes den 1. maj 2012. Den vil bl.a. se på effektiviteten af indsatsen, og komme med forslag til forbedringer. En ny evaluering kan gennemføres om f.eks. 3 år.
2. Fra 2013 kan indføres en model for regulering af, hvor store omkostninger selskaberne kan opkræve via energiregningen. Modellen skal sikre, at selskaberne har et styrket incitament til at effektivisere indsatsen, og dermed medvirke til at reducere selskabernes omkostninger. Dette er i overensstemmelse med den nuværende aftale med selskaberne, hvor af det fremgår at en model for effektivisering af indsatsen skal forhandles i løbet af 2012.
3. Energiselskaberne kan forpligtes til i stigende omfang at udbyde opgaverne og til at organisere indsatsen bedre, f.eks. gennem et bedre samarbejde mellem de små selskaber, og øget fokus på de billigste besparelser. I forbindelse hermed kan der stilles krav om, at de skal gøre en indsats for at reducere priserne hos leverandører og aktører mv. Der kan også lægges op til en større grad af handel mellem selskaberne.
4. I en kommende aftale med energiselskaberne vil der være fokus på at styrke synergien mellem de forskellige energispareinitiativer og overlap søges undgået. Konkret kan det være bl.a. være relationen til

- En kommende bygningsrenoveringspulje
 - En kommende pulje til øget forbrug af vedvarende procesenergi i erhvervene
 - Energispareforpligtelser for den offentlige sektor
 - En øget energispareindsats i den almene boligsektor, hvor der er afsat betydelige midler til renovering². I den boligaftale, som blev indgået i 2010, skete der en forøgelse af den samlede ramme til Landsbyggefonden i 2011-2013 med ca. 5 mia. kr. Det forventes at kunne medvirke til at reducere selskabernes omkostninger frem til 2015 og også at give en begrænset selvstændig effekt.
 - En kommende strategi for energirenovering af bygninger
5. Endelig vil effektivisering af energiselskabernes energispareindsats indgå i forbindelse med det kommende reguleringseftersyn (som i første omgang har fokus på elsektoren) med sigte på vurdering af den langsigtede organisering af energispareindsatsen. Reguleringseftersynet igangsættes i 2012. Parallelt hermed igangsættes en analyse af rammen for energiselskabernes energispareindsats uden for elsektoren, så der opnås et samlet billede af effektiviseringsmulighederne.

En konkret model for reduktion af omkostningerne kan bestå i følgende elementer:

- a) Punkt 1-4 ovenfor indgår i en ny aftale med energiselskaberne, som omfatter perioden fra 1. januar 2013 til 31. december 2015.
- b) I januar 2015 indledes der på baggrund af resultaterne af reguleringseftersynet samt den parallelle analyse af indsatsen uden for elsektoren drøftelser om en justering af energiselskabernes indsats.
- c) Der indføres et samlet omkostningsloft, *jf. tabel 1*, hvorved de samlede omkostninger reduceres med 110 mio. kr. i året 2020 i forhold til den omkostning, som er indregnet i Vores energi. Det aftales samtidig, at parterne bag energiaftalen skal mødes for at drøfte evt. justeringer, hvis energiselskabernes samlede omkostninger til at nå de fastlagte sparemål mod forventning kommer over omkostningsloftet, herunder om der er behov for at tilpasse ambitionsniveauet.

² Som led i regeringens kick-start af økonomien er der sket en betydelig fremrykning af de midler som Landsbyggefonden har til rådighed til renovering frem til 2016, men set over perioden tilføres der ikke yderligere midler. Samtidig har ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter oplyst, at der ikke for nærværende er planer om at stille øgede energikrav i forbindelse med anvendelse af midlerne. Fremrykningen forventes derfor ikke umiddelbart at have betydning for de akkumulerede energibesparelser i 2020.

Tabel 1: Forslag til loft over selskabernes energispareomkostninger

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Nuværende indsats: 6,1 PJ:								
Omkostning, øre/kWh	40	40	40	40	40	40	40	40
Omkostninger, Mio. kr.	678	678	678	678	678	678	678	678
Forøgelse jf. Vores Energi:								
Forøgelse forpligtelse	75%	75%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Omkostning, øre/kWh	55	55	55	55	55	55	55	55
Omkostninger, Mio. kr.	699	699	932	932	932	932	932	932
Samlet omkostning, Mio. kr.	1377	1377	1610	1610	1610	1610	1610	1610
Forslag til loft:								
Samlet omkostning, Mio. kr.	1300	1300	1500	1500	1500	1500	1500	1500
Øget omkostning, Mio. kr.	622	622	822	822	822	822	822	822
Gennemsnitlig omk., øre/kWh	43,8	43,8	44,3	44,3	44,3	44,3	44,3	44,3